

การพัฒนาข้าราชการฝ่ายปกครอง ของ วิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง
: ศึกษาเฉพาะกรณีการพัฒนานักศึกษาโรงเรียนนายอำเภอ

นายวีระ รอดเรือง

004884

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๗

The Development of the Local Administration Department Officials

: A Case Study of the Nai Amphoe Academy

Mr. VEERA RODRUANG

A Thesis Submitted in Partial fulfillment of the Requirements

For The Degree of Master of Political Science

Department of Government

Graduat School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบัณฑิต

สมชาย งามวิจิตร
.....

คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล)

นายชลด ชรรณศิริ
..... กรรมการ
(นายชลด ชรรณศิริ)

ดร. กระมล ทองธรรมชาติ
..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ)

ผู้ควบคุมการวิจัย : ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาข้าราชการฝ่ายปกครอง ของ วิทยาลัยการปกครอง
 กรมการปกครอง: ศึกษาเฉพาะกรณีการพัฒนานักศึกษาโรงเรียนนายอำเภอ
 ชื่อ นายวีระ รอดเรือง แผนกวิชา การปกครอง
 ปีการศึกษา ๒๕๑๖

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ พยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการพัฒนาข้าราชการฝ่ายปกครองก่อนที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอ เนื่องจากตำแหน่งนายอำเภอมีบทบาทสำคัญต่อการปกครองในส่วนภูมิภาค การที่จะแต่งตั้งให้บุคคลไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอนั้น จะต้องมีความรู้มีความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่และแก้ปัญหาให้แก่ท้องถิ่นและประชาชน ตลอดจนจมีทัศนคติที่ถูกต้องและมีพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งหน้าที่ การที่จะให้บุคคลมีคุณสมบัติครบถ้วนดังกล่าวได้ จะต้องได้รับการศึกษาอบรมเสียก่อน

ผู้เขียนยังพยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง การบริหารงานของโรงเรียนนายอำเภออันเป็นสถาบันที่ให้การศึกษอบรมผู้ที่willออกไปดำรงตำแหน่งนายอำเภออีกด้วย การศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ศึกษาจากการสัมภาษณ์ การทดสอบสอบถาม เอกสารวิจัยการติดตามและประเมินผล และเอกสารทางราชการของวิทยาลัยการปกครอง นอกจากนี้ยังได้ศึกษาในรูปพรรณาและวิเคราะห์ควบคู่กันไป เพื่อที่จะให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เท่าที่ผู้เขียนพยายามค้นคว้าให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาอบรมของโรงเรียนนายอำเภอตลอดจนปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องในการบริหารงานของโรงเรียนนายอำเภอ และได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงนั้น ก็เพื่อที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อทางราชการอันจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนนายอำเภอ และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ต่อไป

It is hoped that the findings out suggestion offered by this auther will be useful for these authorities who are responsible the improvent of the Nai Amphoe Training School.

คำนำ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาข้าราชการฝ่ายปกครอง กรมการปกครอง ศึกษาเฉพาะกรณีการพัฒนานักศึกษาโรงเรียนนายอำเภอนี้ ผู้เขียนได้เขียนขึ้นเพราะ มีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาอบรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เขียนเป็นวิทยากรของวิทยาลัยการปกครอง ทำหน้าที่ หัวหน้าแผนกวิชาการ โรงเรียนนายอำเภอ จึงมีความใกล้ชิดกับนักศึกษานายอำเภอ โดยเฉพาะรุ่นที่ ๑๐ ซึ่งเป็นรุ่นแรกของผู้เขียน ผู้เขียนจึงเฝ้าสังเกตติดตามผลการศึกษาอบรมของนักศึกษานายอำเภอ จึงมีส่วนสนับสนุน และเป็นแรงคลุใจให้ทำการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

อีกประการหนึ่ง ผู้เขียนมีความสนใจหนังสือ เรื่อง การพัฒนาตนเอง และการพัฒนาข้าราชการฝ่ายปกครอง ของ นายชลอ ธรรมศิริ รองอธิบดีกรมการปกครอง และรักษาการในตำแหน่งอธิการวิทยาลัยการปกครองด้วย นับว่าเป็นหนังสือที่มีประโยชน์ต่อข้าราชการฝ่ายปกครองที่จะพัฒนาตนเอง และปฏิบัติหน้าที่มีความก้าวหน้าในการรับราชการเป็นอย่างยิ่ง วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จึง เน้นถึงการพัฒนาคับบุคคลที่จะออกไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญสำหรับกรมการปกครอง ฉะนั้น การศึกษาอบรมนักศึกษานายอำเภอ จึงมีความจำเป็นต่อกรมการปกครองในการผลิตนายอำเภอที่มีประสิทธิภาพให้ออกไปพัฒนาประเทศในส่วนภูมิภาค และยังต้องการให้เป็นนักปกครองในระบบประชาธิปไตยอันเป็นความปรารถนายิ่งของทางราชการ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล คณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นที่ปรึกษาและให้ความเห็นแก่ผู้เขียน และ ดร. กระทบด ทองธรรมชาติ ที่ให้คำแนะนำตลอดเวลา นอกจากทั้งสองท่านแล้ว ท่านรองฯ ชลอ ธรรมศิริ ในฐานะผู้บังคับบัญชา ที่ให้แนวความคิดในการปฏิบัติหน้าที่แก่ผู้เขียนให้บรรลุผลสำเร็จตลอดมา และ นายชิต นิลพานิช ผู้อำนวยการโรงเรียนนายอำเภอ ที่คอยเตือนให้รีบเขียนวิทยานิพนธ์ให้แล้วเสร็จอยู่เสมอ และยังมีผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนนายอำเภอ ที่ช่วยเหลือและสนับสนุน แต่ผู้เขียนจะลืมพระคุณเสียมิได้ต่ออาจารย์ผู้บรรยาย

โรงเรียนนายอำเภอท่านหนึ่งที่ทำให้ความคิดเริ่มต้นการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ และอีกผู้หนึ่ง
ที่ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนมากที่สุดที่จะฟังระดิกนี้ถึงอยู่ตลอดเวลา หากวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะ
เป็นประโยชน์ต่อการศึกษายูบบาง ผู้เขียนขออุทิศให้แกบิดาผู้ซึ่งล่วงลับไปแล้ว.

วีระ รอดเรือง

๖ เมษายน ๒๕๑๓

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
คำนำ	๑
สารบัญตาราง	๑
สารบัญแผนภูมิ	๑
สารบัญแผนภาพ	๑
บทนำ	๑
ความสำคัญของ เรื่อง	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
สมมติฐานของการศึกษา	๒
วิธีการศึกษา	๓
วิธีการ เสนอเรื่อง	๔
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	๕
บทที่ ๑ ความสำคัญของนายอำเภอ	๖
ความเป็นมาของตำแหน่งนายอำเภอ	๖
บทบาทนายอำเภอ	๘
อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของนายอำเภอ	๑๑
ความจำเป็นในการศึกษาอบรม	๑๔
บทที่ ๒ โครงสร้างและการบริหารงานของโรงเรียนนายอำเภอ	๒๗
ประวัติและความเป็นมาของโรงเรียนนายอำเภอ	๒๘
การจัดองค์การและโครงสร้างของโรงเรียนนายอำเภอ	๒๘
วิทยาลัยการปกครอง	๓๒

	การกำหนดอำนาจหน้าที่ของโรงเรียนนายอำเภอ	๕๐
	การบริหารงานของโรงเรียนนายอำเภอ	๕๑
บทที่ ๓	การพิจารณาข้าราชการที่จะมาเข้ารับการศึกษาอบรมและการศึกษาอบรมตามหลักสูตรของโรงเรียนนายอำเภอ	๗๐
	การพิจารณาคัดเลือกตัวบุคคลเข้ารับการศึกษาอบรมในโรงเรียนนายอำเภอ	๗๑
	หลักสูตร การศึกษาอบรม	๗๕
	ลักษณะวิชาและวิธีการศึกษาอบรม	๗๗
	การบริหาร การศึกษาอบรมและการวัดผลการศึกษา	๘๐
	หน้าที่และทัศนคติของนักศึกษาต่อโรงเรียนนายอำเภอ	๘๘
บทที่ ๔	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอหลังจากการศึกษาอบรมแล้ว	๑๐๐
	การประเมินผลของโรงเรียนนายอำเภอ	๑๐๑
	การติดตามประเมินผล	๑๐๒
บทที่ ๕	สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	๑๑๖
	บรรณานุกรม	๑๓๑
ภาคผนวก		
	ผนวก ก. แบบทดสอบการติดตามและประเมินผลข้าราชการที่ผ่านการศึกษาอบรมจากโรงเรียนนายอำเภอ (ในส่วนภูมิภาค)	๑๓๘
	ผนวก ข. แบบทดสอบการติดตามและประเมินผลข้าราชการที่ผ่านการศึกษาอบรมจากโรงเรียนนายอำเภอ (ในส่วนกลาง)	๑๓๙

ผนวก ค.	แบบสอบถามผู้ที่สำเร็จการศึกษาอบรมจากโรงเรียนนายอำเภอ..	๑๔๐
ผนวก ง.	แบบสอบถามประชาชนที่อยู่ในท้องที่ที่นายอำเภอรับผิดชอบ.....	๑๔๓
ผนวก จ.	แบบวิเคราะห์ห้วงการ Likert's Scale	๑๔๗
ผนวก ฉ.	แบบบันทึกประวัติและความประพฤติของนักศึกษาโรงเรียน นายอำเภอ.....	๑๖๘
	ประวัติผู้เขียน.....	๑๗๐

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงคำถามสำคัญ ๔ ประการ สำหรับการประเมินผลการฝึกอบรม.....	๑๑๔
๒	แสดงการเปรียบเทียบอัตราค่าจ้าง	๑๒๕

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
๑	แผนภูมิแสดงการจัดองค์การวิทยาลัยการปกครอง	๓๘
๒	แผนภูมิแสดงโครงสร้างของโรงเรียนนายอำเภอ	๓๘
๓	แสดงหัวข้อวิชาและวิชาการศึกษาอบรมนักศึกษาโรงเรียนนายอำเภอ ตามหลักสูตรปี ๒๕๑๖	๗๙

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

๑	แสดงความรับผิดชอบของบุคคลระดับต่าง ๆ ในบริษัทธุรกิจ	๕๑
๒	แสดง Profile ของแบบวิเคราะห์การบริหารของโรงเรียนนายอำเภอ.....	๖๑